

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
2/2024	Formannskapet	23.01.2024
	Kommunestyret	

Saksbehandler: Svend Leif Einvik
Hjemmel:

Bosetting av flyktninger i 2024

Integrerings- og mangfolds direktoratet (IMDi) har i brev av 10. november 2023 (vedlagt), anmodet Rødøy kommune om å bosette tilsammen 25 flyktninger i 2024. Kommunestyret bes gjøre vedtak om hvor mange flyktninger kommunen kan bosette i 2023.

Bakgrunnen for anmodningen er at man regner med en stor flyktingestrøm fra Ukraina også i 2024 i tillegg til flyktninger fra andre konfliktområder i verden. Kommunene i Norge anmodes derfor om å bosette til sammen 37000 flyktninger i 2023. Det er usikkerhet knyttet til dette tallet, og det kan fort endre seg i begge retninger.

I anmodningen fra IMDI bes det om svar på 5 punkter:

- 1. Det må kome tydeleg fram av vedtaket kor mange flyktningar kommunen vedtek å busette i 2024.*
- 2. Vi oppfordrar om å fatte vedtak i tråd med talet det er oppmoda om.*
- 3. Vedtaket kan ikkje inkludere familiegjenforeina eller innehalde andre reservasjonar.*
- 4. Vi ber om ei vurdering av kor mange fleire flyktningar, av desse einslege mindreårige, kommunen potensielt kan busette i 2024 om behovet aukar.*
- 5. Vi ber om ei vurdering om kva som skal til for å oppretthalde høg kapasitet for busetting i kommunen.*

Rødøy kommune vedtok å ta imot inntil 15 flyktninger i 2023. Vi bosatte 15 personer i 2023. Til sammen er det pr.d.d. bosatt 26 flyktninger fra Ukraina. Noen av de som ble bosatt i 2022 er reist tilbake.

Rødøy kommune har så langt bosatt flyktninger i Tjongsfjord, Jektvik og på Gjerøy. I Tjongsfjord er det bosatt både voksne og barn i skolealder. Alle familier med barn i skolealder er bosatt i Tjongsfjord. Det anses som hensiktsmessig å samle alle skolebarn i samme skolekrets så langt det lar seg gjøre. I Jektvik og på Gjerøy er det kun bosatt voksne. Det er for tiden ikke drift i hverken barnehage eller skole på Gjerøya og det er derfor ikke hensiktsmessig å bosette barnefamilier på stedet.

Kapasitet – boliger og tjenestetilbud

Boliger

Når det gjelder kommunale boliger, så er det nødvendig at det holdes av noen boliger til bruk for egne ansatte. Vi har stadig behov for å rekruttere ny arbeidskraft, og det vil derfor være nødvendig å kunne tilby bolig til noen av disse. Gratis bolig er også et av elementene i «Prøv Rødøy», og det vil derfor være nødvendig å ha tilgjengelige boliger til dette formålet, også.

Det er noen private som har meldt inn ledige boliger, men flyktningetjenesten har så langt ikke benyttet disse. Det er bl.a. meldt inn boliger i Tjongsfjord og i Øresvik krets

Boligkapasiteten har vist seg å være mindre enn først antatt. Dette fordi det er bosatt enkeltpersoner og små familier, og antallet ledige boliger har derfor blitt kraftig redusert, uten at det er oppnådd full kapasitetsutnyttelse.

Tjenestetilbudet

Rødøy kommune har pr. i dag ansatt flyktningekoordinator i 80% stilling.

Det er relativt omfattende oppgaver som skal ivaretas:

- Kartlegging av utdanning og yrkesbakgrunn
- Igangsetting av introduksjonsprogram
- Organisering av språkopplæring og arbeidspraksis.
- Praktisk bistand knyttet til opphold i nytt land
- Klargjøring av boliger

Barna har fått tilbud på skolen, og får støtte av russisktalende assistent. Det har så langt ikke latt seg gjøre å skaffe lærer til opplæring i norsk og samfunnsfag for de voksne. Vi har derfor kjøpt nettundervisning fra en ekstern aktør til dette for noen av de voksne. Dette er en svært kostbar løsning og vi fortsetter derfor å søke etter en lærer som kan ivareta disse oppgavene. En slik stilling lyses ut i disse dager.

Helsesektoren har i større grad greid å følge opp den enkelte som er blitt bosatt, men det er nødvendig å se på hvordan vi informerer den enkelte om helsetjenestetilbudet i Rødøy kommune, og hvordan det fungerer.

Jobbmuligheter

Det har vist seg vanskelig finne jobber til den enkelte, både i forhold til språkpraksis og i forhold til mer permanente jobber. Vi har nå flere flyktninger som snart har brukt opp sine rettigheter til introduksjonsstønad. Når det skjer står de uten fast inntekt.

Flyktningetjenesten har vært i kontakt med flere av arbeidsgiverne i kommunen. Nivået på norskkunnskapene er avgjørende for hvorvidt de kan tenke seg å inngå en arbeidsavtale. Flere av flyktningene har fått språkpraksis i kommunens egne arbeidsplasser.

Vurderinger

Antall flyktninger som skal bosettes bør vurderes utifra tilgjengelige boliger og tilgjengelig tjenestetilbud.

Rødøy kommune skal bidra inn i den vanskelige situasjonen mange mennesker er i som følge av krigen i Ukraina. Samtidig må vi ta høyde for at Rødøy kommune er liten kommune med begrenset kapasitet i organisasjonen. Vi må derfor sørge for at vi ikke setter oss i en situasjon der vi tar imot flyktninger uten at de er sikret et godt tilbud med bolig, utdanningsmuligheter, jobbmuligheter og tilbud om fritidsaktiviteter. Det synes derfor vanskelig å skulle ta imot det antallet som IMDI anmoder om når vi ikke har fått etablert et godt nok tilbud til de som allerede er bosatt.

Det tilsier at vi kan ta imot 10- 15 flyktninger. Det ble antydnet 10 i budsjettet for 2024. Antallet avhenger noe av om det er enslige personer dom kommer, eller om det er familier.

Bosetting i flere av kommunens kretser er nødvendig, og Øresvik og Nordnesøy er aktuelle bosettingskretser. Det bør legges til rette for bosetting av mer enn en husstand i de kretsen vi velger å bosette.

Pr. idag er det ikke lagt til rette for bosetting av enslige mindreårige.

Konklusjon og anbefaling

Antallet nye bosettinger i 2024 bør begrenses til **inntil 15** med tanke på tilgjengelige boliger, og muligheter for jobb. Dersom det ikke blir flere boliger tilgjengelig, vil det ikke være mulig for Rødøy kommune å bosette flere flyktninger. Det er beklagelig å ikke kunne imøtekomme oppfordringen fra IMDI om å bosette 25 flyktninger, men ut ifra det vi vet om dagens boligsituasjon i kommunen vil det ikke være mulig for Rødøy kommune å kunne bosette så mange.

Kommunedirektørens innstilling

1. Rødøy kommune vedtar å bosette inntil 15 flyktninger i 2024.
2. Bosettingen gjøres i de kretsene det finnes ledige boliger.

Rødøy kommune, 15.01.2024

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Svend Leif Einvik
Kommunalsjef oppvekst og kultur

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

 <p>16 FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNGERENDE INSTITUSJONER</p>	<p><i>Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, stanse overgrep og utnyttning, samt fremme rettsstaten. Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer som gir lydhøre, inkluderende, med-bestemmende og representative beslutningsprosesser. Målet skal også fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling.</i></p>
 <p>17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p>	<p><i>For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.</i></p>

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>

Dokumentnr.: 23/33437

Dato: 10.11.2023

Oppmoding om busetting av flyktningar i 2024 – Rødøy kommune

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) ber om at brevet vert distribuert til:

- Ordførar
- Kommunedirektør/ byrådsleiar

Dei store inkomstane av flyktningar frå Ukraina som starta i mars 2022 har fortsett gjennom 2023. Som følge av dette bad IMDi i 2023 alle kommunar om å ta imot til saman 38 000 flyktningar, noko som er eit rekordhøgt tal.

Behovet for busetting av flyktningar har aldri vore større, og busettinga har samstundes vore rask. Kommunane har vist ei svært positiv busettingsvilje i sidan krigen braut ut, og Rødøy kommune har gjort ein viktig innsats i arbeidet med busetting og integrering av flyktningar. Dette er avgjerande i ei kritisk tid og noko det er behov for å vidareføre i 2024.

Det er uvisst kor lenge krigen i Ukraina vil vare og kor mange som vil kome til Noreg, men det er venta at inkomstane vil vere store også i tida framover. Noreg skal samstundes busette flyktningar frå andre konfliktområde i verda, og det samla behovet for busetting er difor venta å vere høgt også i 2024.

Kommunane har ei nøkkelrolle når det gjeld Noregs handtering av det som er den største massefluktsituasjonen i vår tid. Busettingsplassane som blir vedtatt og gjort tilgjengeleg for busetting er avgjerande for Noregs samla evne til å ta hand om flyktningane som kjem til landet. Vi oppfordrar difor kommunane til å fatte vedtak i samsvar med oppmodinga.

Oppmoding for 2024

Prognosane frå berekningsgruppa for utlendingsforvaltninga viser at behovet for busetting i 2024 er berekna til å vere om lag 37 000 personar. Men behovet kan også endrast. Det er difor viktig at kapasiteten til å busette flyktningar kan justerast i samsvar med behovet. Flyktningane kjem gjennom heile året og behovet for busetting av 37 000 flyktningar gjeld for heile året.

Det er og forventet høge inkomstar av barn og ungdom som kjem til Noreg utan følge av foreldre eller andre vaksne med foreldreansvar.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har fastsett kriterium som legg føringar for korleis det nasjonale busettingsbehovet skal delast mellom kommunane i 2024 (sjå IMDi.no). Det vert lagt størst vekt på kapasiteten og tenestetilboda i kommunane, samt erfaringar frå busettingsarbeidet i 2023.

Fylkeskommunane har kome med anbefalingar om kor mange flyktningar som bør busettast i kvar kommune i lys av det nasjonale busettingsbehovet. Kommunesektorens organisasjon (KS) har gitt innspel og tilslutnad til fordelinga.

Med bakgrunn i dette, oppmodar IMDi difor Rødøy kommune om å busette til saman 25 flyktningar i 2024.

Kommunen må i tillegg rekne med å få fordelt einslege mindreårige med følgjeperson, då desse inngår i ordinær kvote og ikkje inngår i oppmodingstalet for einslege mindreårige.

Plassar som ikkje vert nytta i 2023 blir ikkje overført til 2024. Personar som er søkt ut til kommunen i 2023, men som først vert registrert som busett etter årsskiftet, vil telje på kommunens vedtak for 2024. Dette er ei vidareføring av gjeldande praksis.

Svar på oppmodinga

IMDi set stor pris på den formidable innsatsen som kommunen har lagt ned i arbeidet med busetting og integrering av flyktningar i 2023, og ber om svar på oppmodinga om busetting i 2024. Vi ber om at svaret tek omsyn til følgjande:

1. Det må kome tydeleg fram av vedtaket kor mange flyktningar kommunen vedtek å busette i 2024.
2. Vi oppfordrar om å fatte vedtak i tråd med talet det er oppmoda om.
3. Vedtaket kan ikkje inkludere familiegjenforeina eller innehalde andre reservasjonar.
4. Vi ber om ei vurdering av kor mange fleire flyktningar, av desse einslege mindreårige, kommunen potensielt kan busette i 2024 om behovet aukar.
5. Vi ber om ei vurdering om kva som skal til for å oppretthalde høg kapasitet for busetting i kommunen.

Frist for å svare på oppmodinga er 25.02.2024. Dersom fristen ikkje kan møtast, ber vi om tilbakemelding på om når saka kan handsamast i kommunen. Vi legg til grunn at busettinga i kommunen kan fortsette i påvente av politisk handsaming i kommunen i tråd med praksis.

Når kommunen fattar vedtak skal det

- sendast skriftleg kopi av vedtaket til post@imdi.no med kopi til KS ved nina.gran@ks.no og til fylkeskommunen.
- registrerast vedtakstalet i IMDi sitt fagsystem for busetting (IMDinett) etter at oppmodinga er mottatt digitalt. For rettleiing, sjå: [Kommunens vedtak og planlegging | IMDi](#)

Aktuelle tilskotsordningar

- Kommunar som buset flyktningar får utbetalt integreringstilskot. Tilskotet vert utbetalt etter at flyktningen er busett. Tilskotet skal medverke til at kommunane arbeider aktivt med busetting og integrering for at flyktningane skal kome i arbeid, forsørge seg sjølv og delta i samfunnet så raskt som mogleg.
- Kommunar som buset einslege mindreårige flyktningar mottar eit særskilt tilskot i tillegg til integreringstilskotet. Tilskotet gjeld både for einslege mindreårige flyktningar med og utan følgjeperson, og blir utbetalt etter at flyktningen er busett.
- Nokre flyktningar har eit særskilt behov for oppfølging og tilrettelegging på grunn av funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar. Kommunar som buset flyktningar, må rekne med at einskilde personar har slike særskilte behov. Kommunar som buset personar med lågare funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar kan søke tilskot frå IMDi for å dekke ekstraordinære utgifter.
- Kommunar kan og få tilskot for vaksne innvandrarar som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Les meir om tilskot på IMDi sine nettsider: <https://www.imdi.no/tilskudd>

Kontakt

Ta kontakt med IMDi ved spørsmål kring oppmodinga. IMDi kan nås på telefon 40 00 19 60 og e-post: post@imdi.no. Sjå og oppdatert informasjon på imdi.no.

Med helsing

Libe Rieber-Mohn
Direktør
Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

Kopimottakarar:

Kommunesektorens organisasjon – KS

Fylkeskommune